

Mededelingen

Mededelingen

Mededelingen

De **voorzitter**:

Dames en heren, gewaardeerde collega's. Morgen ontvangen wij de verantwoordingsstukken van de Algemene Rekenkamer, geleid door onze gewaardeerde oud-collega, de heer Duisenberg. Dat vindt hier in de plenaire zaal plaats. Het is leuk als u er allemaal bent. Er is ook een Verantwoordingsontbijt. Dat is 's ochtends om 9.00 uur in het Ledenrestaurant. Ook daar bent u van harte welkom voor een broodje en een stukje inspiratie.

Ik krijg applaus van de heer Sneller. Dat krijg ik niet zo vaak, dus dat accepteer ik met plezier.

Dan even iets anders. Het was gisteren 13 mei. Dat is de dag van de vuurwerkcramp te Enschede. Velen onder u zullen zich die herinneren. Willem Wilmink, afkomstig uit Enschede, schreef daar een mooi gedicht over. Het werd mij aangereikt door de heer Omtzigt. Met uw welnemen zal ik dat even voordragen. Het luidt als volgt.

Een buurt, die wel veel zorgen had,
maar die ook vol verhalen zat,
vol humor en gezelligheid,
die buurt zijn we voor eeuwig kwijt.

Daar waar het vol van kinderen was,
verschillend van geloof en ras,
maar in hun spel gelijkgezind
loopt nu geen enkel kind.

In de oorlog stond de stad in brand
op Pathmos, Zwik en Hogeland:
meer dan een halve eeuw nadien
kun je daarvan nog sporen zien.

Nu is, in de heerlijke maand mei,
bij vogelzang, zo vrij en blij,
de stad opnieuw iets aangedaan
dat nooit en nooit voorbij zal gaan.

Arm Enschede, verberg je in
de armen van je koningin
en huil, want daar is reden voor
en huil dan maar aan één stuk door.

Willem Wilmink, over de vuurwerkramp.

Regeling van werkzaamheden (stemmingen)

Regeling van werkzaamheden (stemmingen)

Regeling van werkzaamheden (stemmingen)

De **voorzitter**:

Ik stel voor zo dadelijk ook te stemmen over:

- de aangehouden motie-Flach c.s. (32813, nr. 1340);
- de aangehouden motie-Van Baarle (30950, nr. 385);
- de aangehouden motie-Diederik van Dijk/Flach (30950, nr. 388).

Stemmingen

Stemmingen

Stemmingen moties Digitalisering

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **digitalisering**,

te weten:

- de motie-Six Dijkstra c.s. over het in kaart brengen van de rechtsstaat bedreigende AI-ontwikkelingen en weerbaarheidsbevorderende maatregelen (26643, nr. 1151);
- de motie-Van der Werf over het structureel in kaart brengen van het gebruik van schermtijd door jonge kinderen (26643, nr. 1152);
- de motie-Van der Werf over het inzichtelijk maken van alle relevante informatie voor burgers op openbare overheidswebsites (26643, nr. 1153);
- de motie-Ceder/Six Dijkstra over het wettelijk borgen van vereisten voor leeftijdsverificatie bij verkoop of gebruik van onlinediensten (26643, nr. 1154);
- de motie-Kathmann over het aanbieden van betaalbaar internet een vast onderdeel maken van het armoedebeleid (26643, nr. 1155);
- de motie-Kathmann over ervoor zorg dragen dat de 19.000 resterende huishoudens worden aangesloten op snel vast internet (26643, nr. 1156);
- de motie-Kathmann/Six Dijkstra over een verplichting om onder elke brief en beschikking met een nadelige werking voor burgers te vermelden of er een selectie heeft plaatsgevonden (26643, nr. 1157).

(Zie notaoverleg van 22 april 2024.)

De **voorzitter**:

Op verzoek van mevrouw Kathmann stel ik voor haar moties (26643, nrs. 1155 en 1157) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:

De motie-Six Dijkstra c.s. (26643, nr. 1151) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Six Dijkstra, Ceder, Rajkowski en Kathmann.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 1151 (26643).

De motie-Van der Werf (26643, nr. 1152) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de schermtijd onder jonge kinderen jaarlijks toeneemt en dit serieuze gevolgen kan hebben voor de ontwikkeling van kinderen;

constaterende dat consultatiebureaus het gezicht van de overheid zijn als het gaat om deze jonge kinderen en hun ouders;

constaterende dat de gevolgen van te veel schermtijd op jonge leeftijd, zoals spraak- en taalachterstanden, bijziendheid en obesitas, groot zijn en tot ontwikkelingsachterstanden kunnen leiden;

verzoekt de regering het gebruik van schermtijd door jonge kinderen structureel in kaart te brengen en met GGD GHOR en Netwerk Mediawijsheid in gesprek te gaan over het standaard informeren van en bieden van handelingsperspectieven aan ouders om overmatig gebruik tegen te gaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 1152 (26643).

De motie-Van der Werf (26643, nr. 1153) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat social media regelmatig onjuiste informatie bevatten en sommige social media alleen inzichtelijk zijn met een account;

overwegende dat de informatieverstrekking van de overheid voor iedereen toegankelijk zou moeten zijn;

constaterende dat bewindspersonen soms alleen melding maken van hun werkzaamheden via social media, waardoor niet iedereen van bepaalde nieuwsfeiten op de hoogte kan zijn;

verzoekt de regering om ervoor te zorgen dat alle relevante informatie voor burgers niet alleen op social media gedeeld zou moeten worden, maar ook te vinden zou moeten zijn op openbare overheidswebsites die inzichtelijk zijn voor iedereen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 1153 (26643).

De motie-Ceder/Six Dijkstra (26643, nr. 1154) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er een afwegingskader leeftijdsverificatie is ontwikkeld om ontwikkelaars te helpen om te komen tot een adequate vorm van leeftijdsverificatie voor hun onlineproduct of -dienst;

constaterende dat "self declaration" (gebruikers die zelf hun leeftijd of geboortedatum mogen invullen) of "age estimation" (de leeftijd wordt geschat op basis van biometrische kenmerken en/of gedragsgegevens) niet geschikt zijn als middel voor leeftijdsverificatie;

constaterende dat voor het online kopen van alcohol, het gebruik van BNPL-dienstverlening, online gokken en het gebruik van socialemediaplatforms nu reeds leeftijdsvereisten zijn vastgelegd, die in de praktijk via "self declaration" of "age estimation" grootschalig worden omzeild;

verzoekt de regering wettelijk te borgen waar wettelijk noodzakelijke leeftijdsverificatie bij verkoop of gebruik van onlinediensten aan moet voldoen op een dusdanige manier dat de privacy gewaarborgd blijft (bijvoorbeeld zero-knowledge identity proof),

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 1154 (26643).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Six Dijkstra c.s. (26643, nr. ??, was nr. 1151).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van der Werf (26643, nr. ??, was nr. 1152).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en JA21 voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van der Werf (26643, nr. ??, was nr. 1153).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de FVD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Ceder/Six Dijkstra (26643, nr. ??, was nr. 1154).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kathmann (26643, nr. 1156).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie, het CDA en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Stemmingen Uitbreiding strafbaarheid spionageactiviteiten

Aan de orde zijn **de stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafrecht BES, het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafvordering BES in verband met de uitbreiding van de strafbaarheid voor schadetoebrengende gedragingen ten behoeve van een buitenlandse mogendheid (uitbreiding strafbaarheid spionageactiviteiten) (36280)**.

(Zie vergadering van 24 april 2024.)

In stemming komt het amendement-Ellian (stuk nr. 7, I) tot het invoegen van onderdelen Aa en Ab.

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 7 voorkomende amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Helder (stuk nr. 10, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de VVD, de SGP, BBB, JA21 en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 10 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Ellian (stuk nr. 17, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB en JA21 voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 17 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Helder (stuk nr. 15, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 15 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Ellian (stuk nr. 8, I) tot het invoegen van onderdelen Da tot en met Dd.

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement de overige op stuk nr. 8 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Mutluer (stuk nr. 9) tot het invoegen van een artikel IVA.

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, JA21 en FVD voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de amendementen-Ellian (stuk nrs. 7, I en II), de gewijzigde amendementen-Helder (stuk nrs. 15, I en II), de amendementen-Ellian (stuk nrs. 8, I tot en met IV) en het amendement-Mutluer (stuk nr. 9).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Stemmingen moties Uitbreiding strafbaarheid spionageactiviteiten

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafrecht BES, het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafvordering BES in verband met de uitbreiding van de strafbaarheid voor schadetoebrengende gedragingen ten behoeve van een buitenlandse mogelijkheid (uitbreiding strafbaarheid spionageactiviteiten)**,

te weten:

- de motie-Faber-van de Klashorst over het verbieden van de Islamitische Stichting Nederland (36280, nr. 12);
- de motie-Paternotte/Brekelmans over opties voor een Nederlandse Foreign Agents Registration Act uitwerken (36280, nr. 13).

(Zie vergadering van 24 april 2024.)

De **voorzitter**:

Allereerst is er een stemverklaring van de heer Van Baarle van de fractie van DENK. Het woord is aan hem.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Voorzitter, dank u wel. Ik heb een stemverklaring over de motie van de PVV die verzoekt om de Islamitische Stichting Nederland, ook wel bekend als Diyanet, te verbieden. Het is kwaadaardig en volstrekt onrechtsstatelijk dat in deze motie een Nederlandse stichting verboden wordt die te goeder trouw een bijdrage levert aan ons land. De Islamitische Stichting Nederland wordt in deze motie met onwaarheden zwartgemaakt.

De **voorzitter**:

Ja, maar een stemverklaring is een toelichting op uw eigen stemgedrag.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Dit is de toelichting op mijn stem.

De **voorzitter**:

Ja, maar u bent gewoon met uw derde termijn bezig. Maar goed, gaat uw gang.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Nog erger is het dat alle duizenden vrijwilligers en de bestuursleden bij de Islamitische Stichting Nederland die onderwijs geven, jongeren begeleiden, aan liefdadigheid doen en ervoor zorgen dat mensen samenkomen groot onrecht wordt aangedaan. Deze PVV-motie is pure onrechtsstatelijke verdachtmaking. Wij roepen de Kamer op om tegen deze motie te stemmen.

In stemming komt de motie-Faber-van de Klashorst (36280, nr. 12).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van JA21 en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Paternotte/Brekelmans (36280, nr. 13).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Stemming brief Gewijzigd onderzoeksvoorstel voor een parlementaire enquête over corona

Aan de orde is **de stemming over de brief van het Presidium over een gewijzigd onderzoeksvoorstel voor een parlementaire enquête over corona (36142, nr. 5).**

De **voorzitter**:

De heer Dassen.

De heer **Dassen** (Volt):

Het gaat niet hierover, voorzitter.

De **voorzitter**:

Oké, dan zeg ik eerst het volgende.

Ik stel voor in te stemmen met het onderzoeksvoorstel.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:
De heer Dassen.

De heer **Dassen** (Volt):
Ik zou graag de motie onder punt 11 van de stemmingslijst, de motie-Koekkoek/Dassen, ingediend bij het debat over de Europese top, willen aanhouden.

De **voorzitter**:
Oké, dat is de allerlaatste.

Op verzoek van mevrouw Koekkoek stel ik voor haar motie (21501-20, nr. 2044) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:
Heel goed, dank u wel. U was er vroeg bij, maar des te beter.

Stemming Verdere behandeling van aanhangige stukken

Aan de orde is **de stemming** in verband met **de verdere behandeling van aanhangige stukken (36408)**.

In stemming komt het voorstel van de vaste commissie voor Financiën tot het doen vervallen van een wetsvoorstel en een brief (stuk nr. 45).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en FVD voor dit voorstel hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel voor om de lijst vast te stellen zoals deze nu is komen te luiden.

Daartoe wordt besloten.

Stemming motie Antisemitisme

Aan de orde is **de stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij het debat over **antisemitisme**,

te weten:

- de motie-Boon over de uitdrukking "From the river to the sea" als een oproep tot geweld beschouwen (30950, nr. 375).

(Zie vergadering van 25 april 2024.)

De **voorzitter**:

Op verzoek van de heer Boon stel ik voor zijn motie (30950, nr. 375) opnieuw aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Stemming motie Klimaatnota 2023 en de Klimaat- en Energieverkenning 2023

Aan de orde is **de stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij het debat over **de Klimaatnota 2023 en de Klimaat- en Energieverkenning 2023**,

te weten:

- de motie-Flach c.s. over een vrijstelling van de stikstofregels voor de aanleg van energie-infrastructuur en schone energieproductie (32813, nr. 1340).

(Zie vergadering van 20 december 2023.)

De **voorzitter**:

De motie-Flach c.s. (32813, nr. 1340) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de stikstofregels een belemmering vormen voor uitvoering van noodzakelijke projecten voor versterking van het elektriciteitsnet en voor verduurzaming van de energievoorziening;

overwegende dat versterking van het elektriciteitsnet en duurzame energieprojecten enerzijds in de bouwfase voor een minimale bijdrage aan de stikstofdepositie zorgen en anderzijds in de gebruiksfase juist bijdragen aan structurele reductie van de stikstofdepositie;

van mening dat een vrijstelling van de stikstofregels voor genoemde projecten goed verdedigbaar is en bijdraagt aan noodzakelijke versnelling van procedures;

verzoekt de regering op korte termijn een voorstel naar de Kamer te sturen met een juridisch houdbare vrijstelling van de stikstofregels voor genoemde projecten voor aanleg van energie-infrastructuur en schone energieproductie,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 1340 (32813).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

Een stemverklaring van de heer Pierik van BBB.

De heer **Pierik** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. De huidige stikstofregels vormen een gigantische belemmering voor de uitvoering van belangrijke projecten. De vergunningverlening is ernstig belemmerd. Dit bedoelt de BBB met het verschrikkelijke stikstofsloot. BBB zal zo meteen voor de motie van Flach stemmen. Wij steunen de maatregelen die de stikstofregels versoepelen. Echter, wij vinden het niet rechtvaardig als er alleen een uitzondering wordt gemaakt voor de aanleg van energie-infrastructuur en schone energieprojecten. Er zou een algemene uitzondering moeten komen voor zeer kleine emissies, zoals we die keer op keer hebben voorgesteld. We hopen dat deze motie een eerste stap zal zijn in de richting van het uitvoeren van een drempelwaarde, zodat de melders van kleine emissies gelegaliseerd kunnen worden, waaronder de PAS-melders.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

U bedankt.

In stemming komt de gewijzigde motie-Flach c.s. (32813, nr. ??, was nr. 1340).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Stemming moties Antisemitisme

Aan de orde zijn **de stemmingen over aangehouden moties**, ingediend bij het debat over **antisemitisme**,

te weten:

- de motie-Van Baarle over onderzoeken hoe religieuze gemeenschappen het systeem van bewaken en beveiligen ervaren ten behoeve van de veiligheid van hun religieuze instellingen (30950, nr. 385);
- de motie-Diederik van Dijk/Flach over verplicht stellen dat nieuwkomers een bezoek brengen aan een locatie zoals het Nationaal Holocaustmuseum in het kader van hun inburgering (30950, nr. 388).

(Zie vergadering van 25 april 2024.)

De **voorzitter**:

Op verzoek van de heer Diederik van Dijk stel ik voor zijn motie (30950, nr. 388) opnieuw aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Van Baarle (30950, nr. 385).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Tot zover de stemmingen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.